



Kunnanhallituksille (pl. Ahvenanmaan maakunnan kunnat)

## **VUODEN 2011 EDUSKUNTAVAALIT: Vaalilain muutokset, äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalimateriaali ym.**

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 17.4.2011. Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 6.-12.4.2011 ja ulkomailla 6.-9.4.2011. Suomalaisessa laivassa ennakoäänestys voidaan aloittaa jo 30.3.2011.

Oikeusministeriö pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Kirje on luettavissa oikeusministeriön vaalisivuilla [www.vaalit.fi](http://www.vaalit.fi).

### **1. Vaalilain muutokset**

Vaalilakia on edellisten vaalien (vuoden 2009 europarlamenttivaalit) jälkeen muutettu lailla vaalilain muuttamisesta (431/2010), joka tuli voimaan 1.6.2010. Lailla muutettiin säännönmukaisten eduskuntavaalien ja presidentinvaalin toimittamisajankohtia: Eduskuntavaalit toimitetaan vaalivuoden huhtikuun kolmantena sunnuntaina ja presidentinvaali vaalivuoden tammikuun neljäntenä sunnuntaina. Samassa yhteydessä laajennettiin ennakoäänestysmahdollisuuksia niin, että omaishoitaja voi tietyin edellytyksin äänestää kotiaäänestyksessä samalla kertaa kuin kotiaäänestykseen oikeutettu hoidettavansa.

### **2. Äänestyspaikat vuoden 2011 eduskuntavaaleissa**

Kunnan tehtävänä on perustuslain 14 §:n 3 momentin velvoittamana huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet ovat riittävät sekä ennakoäänestyksessä että vaalipäivänä.

#### **2.1. Yleisten ennakoäänestyspaikkojen määrääminen kunnassa**

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Ennakoäänestyspaikkoja määrätessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

#### **Ennakoäänestyspaikkoja oltava riittävästi**

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää. Koska äänestysalueja-

koa koskevat päätökset tehtiin kunnissa jo huhtikuun lopussa, ei vaalipäivän äänestyspaikkojen lukumääriin eduskuntavaalien osalta voida enää tässä vaiheessa vaikuttaa. Siksi oikeusministeriö pitääkin ennakkoäänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle eduskuntavaaleissa.

### **Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?**

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakkoäänestysmahdollisuudet.

Ennakkoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät sinne mieluusti tulevat.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on saatu mm.

- postikonttoreista,
- kirjastoista,
- erilaisten liike- tai kauppakeskusten aulailoista,
- kunnantaloista ja muista kunnan virastoista,
- eri oppilaitoksista,
- kunnan palvelukeskuksista ja
- yhteispalvelupisteistä sekä
- liikkuvista äänestyspaikoista eli äänestysbusseista ja yhteysaluksista ja vastaavista.

### **Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen**

Ennakkoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Vaalilain 56 §:ssä on säädetty järjestyksestä ennakkoäänestyspaikassa ja siihen liittyen niin sanotusta vaalimainontakiellosta. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi eräissä ennakkoäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Mikäli ennakkoäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakkoäänestys otetaan asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa. Tällöin yhtenä vaalimainontakiellon ulottuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sitä, että vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakkoäänestyspaikkaan eikä sen ulko-ovelle.

### **Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita**

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten. Tilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakkoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että

ennakkoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestysten vastaanottopisteissä. Ennakkoäänestyksessä aikaa ei vie äänestäjän käynti äänestyskopissa, vaan sen jälkeinen asiointi vaalitoimitsijan kanssa (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tulee huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakkoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakkoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

### **Paloturvallisuus**

Ennakkoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Poistumisteiden opasteita ei saa peittää. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta.

### **Mahdollisimman pysyvät ennakkoäänestyspaikat**

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkoja on hyvä lisätä, mutta niiden lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa.

### **Tehokas tiedotus ja opastus**

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Käytännössä asian voi hoitaa kuulutuksin, julisteilla kadunvarsimainostelineissa, sanomalehti-ilmoittelulla, koteihin jaettavilla tiedotteilla, kunnan kotisivuilla jne. Asiasta tulisi myös tiedottaa paikallisille tiedotusvälineille ja lähettää niille luettelo ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Edellisten vaalien tapaan kunkin äänioikeutetun ilmoituskorttiin liitetään vaalitietojärjestelmään sisältyvästä äänestyspaikkarekisteristä koottava luettelo hänen oman vaalipiirinsä yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi esimerkiksi kadunvarsitauluin ja viitoituksin.

### **Vammaisten huomioon ottaminen**

Liikuntavammaisten ja muiden liikuntaesteisten ennakkoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan vammaisten käyttämille kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakkoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että rollaattoria tai sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävä pääsee esteettä äänestystilaan. Pyörätuolia käyttäviä varten tulisi myös olla äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai irrallinen kirjoitusalue varustettuna suojuksella, jonka turvin äänestäjä voi muiden näkemättä täyttää äänestyslippunsa.

## **Miten liikkuva ennakkoäänestyspaikka käytännössä toteutetaan?**

Liikkuva ennakkoäänestyspaikka voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti: rakennetaan äänestystila bussiin tai vastaavaan kulkuneuvoon, suunnitellaan päivittäinen reitti kellonaikoinen, tiedotetaan tehokkaasti bussin pysähdyspaikoista ja aikatauluista, minkä jälkeen toteutetaan reitti ja suoritetaan äänestys. Bussin jokainen pysähdyspaikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoinen vaalitietojärjestelmään sisältyvään äänestyspaikkarekisteriin.

## **Ennakkoäänestyspaikan aukiolopäivät ja – kellonajat**

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson (6.-12.4.2011) päivänä.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 10 eikä kello 16 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka pidetään avoinna kello 20 saakka.

## **Sopiminen ulkopuolisten tahojen kanssa ennakkoäänestyspaikoista**

### *Itella Oyj:n myymälät*

Ennakkoäänestyksen järjestämisellä postikonttoreissa on Suomessa vahvat perinteet. Oikeusministeriö ja Itella Oyj ovat nytkin tehneet puitesopimuksen siitä, että Itella tarjoaa eräille kunnille palveluja ennakkoäänestyksen hoitamiseksi vuoden 2011 eduskuntavaaleissa. Puitesopimus koskee vain niitä 70 kuntaa, joissa olevia yhteensä 126 myymäläänsä Itella tarjoaa ennakkoäänestyspaikoiksi. Nämä kunnat ilmenevät tämän kirjeen liitteestä 2, joka jaetaan vain niille kunnille, joita puitesopimus koskee.

Kukin asianomainen kunta päättää itsenäisesti, käyttääkö se Itellan myymälöitä ennakkoäänestyspaikkoina vai hoitaako se ennakkoäänestyksen jollain muulla tavalla.

Itellan myyntihenkilöstö ottaa asianomaisiin kuntiin yhteyttä hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta.

Oikeusministeriö kiinnittää asianomaisten kuntien huomiota siihen, että mikäli sopimus Itellan ja kuntien kesken syntyisi alle 40 Itellan tarjoamasta ennakkoäänestyspaikasta, sopimusehtojen mukaan Itella perii jokaiselta sopimuksen tehneeltä kunnalta muiden sopimuksessa mainittujen korvausten lisäksi yhdeksänsadanviidenkymmenen euron kertakorvauksen (sopimuksen kohta 8). Lisäksi kiinnitetään huomiota myös siihen, että sopimuksen vastuuvapautuslauseke rajoittaa Itellan mahdollista vahingonkorvausvelvollisuutta kunnalle (kohta 11).

### *Muut ulkopuoliset tahot*

Jos kunta järjestää ennakoäänestyksen jonkin muun ulkopuolisen tahon tiloissa (esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa), se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

## **1.2 Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen**

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jaksaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Päätös äänestysalueista tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta, jos päätös tehdään ja päätöksestä ilmoitetaan maistraatille sen määräämällä tavalla viimeistään saman vuoden huhtikuussa. Myöhemmin tehty tai maistraatille ilmoitettu päätös tulee voimaan 15 päivänä lokakuuta seuraavana vuonna. Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa noudatetaan 15 lokakuuta 2010 alkaen voimaan tullutta äänestysaluejakoa.

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty *vaalipäivän äänestyspaikka*. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen. Oikeusministeriö suosittelee, että kunnat noudattavat soveltuvin osin edellä kohdassa 1.1 esitettyjä ennakoäänestyspaikkojen määräämisen hyviä käytäntöjä päättäessään vaalipäivän äänestyspaikoista.

## **1.3. Äänestyspaikkojen tietojen merkitseminen äänestyspaikkarekisteriin**

Vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Väestörekisterikeskuksen äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatietojärjestelmä, merkitään ja kuitataan Väestörekisterikeskuksen määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakoäänestyspaikan

- nimi,
- käyntiosoite,
- aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikan

- nimi ja
- käyntiosoite sekä

muut oikeusministeriön määräämät tiedot.

Äänestyspaikkojen tiedot on merkittävä pohja- ja paikkatietojärjestelmään viimeistään perjantaina 21.1.2011<sup>1</sup>. Mikäli vaalipäivän äänestyspaikkaa koskeva kunnanhallituksen päätös johtaa äänestysalueen nimen tarkistamiseen siitä syystä, että äänestysalueen ni-

<sup>1</sup> Vaalilain 9 §:n mukaan äänestyspaikkoina vaaleissa ovat ne kotimaan yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä päivän päättyessä 51. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä rekisterin viimeiseksi päivityspäiväksi on kuitenkin määrättävä aikaisempi ajankohta, tässä tapauksessa 21.1.2011, koska jokaiselle äänioikeutetulle postitettavaan ilmoituskorttiin liitetään luettelo äänioikeutetun omassa vaalipiirissä olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen. Oikovedosten valmistamiseen ja tarkistamiseen sekä luetteloiden painattamiseen on varattava riittävästi aikaa.

menä on äänestyspaikan nimi, tulee päätöksestä ilmoittaa samassa määrääjassa Väestörekisterikeskukselle, joka korjaa äänestysalueen nimen vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatietojärjestelmään sekä väestötietojärjestelmään mm. ilmoituskortin tulostamista varten.

Kunnan keskusvaalilautakunnan on niin ikään viimeistään perjantaina 21.1.2011 huolehdittava myös siitä, että vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatiedoissa on keskusvaalilautakunnan voimassa olevat yhteystiedot vuoden 2011 eduskuntavaaleissa ja että tiedot kuitataan järjestelmässä tarkistetuiksi.

Kaikkien edellä mainittujen äänestyspaikkatietojen ja yhteystietojen tulee ehdottomasti olla oikein, koska ne tulostetaan vaalitietojärjestelmään merkityssä kunnan kuittauksellaan oikeaksi vahvistamassa muodossa äänioikeutetuille lähetettävään ilmoituskorttiin tai sen liitteelle. Kunnan tehtävä on huolehtia siitä, että pohja- ja paikkatietojärjestelmässä tiedot ovat 21.1.2011 lopullisesti siinä muodossa kuin niitä käytetään vuoden 2011 eduskuntavaaleissa. Vastuu tietojen oikeellisuudesta on siis kunnalla.

Kunnanhallituksen päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat sekä vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite. Jokainen ennakkoäänestyspaikka on nimettävä. Nimi on voitava tunnistaa helposti, esim. ”Tuiran posti”, ”Kunnantalo” tai ”Ounasvaaran kirjasto”. Nimeksi ei kelpaa pelkästään esim. ”Itellan myymälä 02770”. Liikkuvan ennakkoäänestyspaikan (esim. bussin) nimeksi merkitään esim. ”Äänestysbussi” ja sen alle kaikki pysähdyspaikat ja kellonajat.

Väestörekisterikeskus antaa kunnanhallituksille tarkempia ohjeita tietojen ilmoittamisesta äänestyspaikkarekisteriin.

#### **1.4. Äänestyspaikkojen määräämisen ja niistä ilmoittamisen lähiajan aikataulu**

- 1) Marraskuu 2010: Väestörekisterikeskus lähettää kunnille tarkempia ohjeita äänestyspaikkatietojen merkitsemisestä pohja- ja paikkatietojärjestelmään.
- 2) Ne kunnat, joille Itella tarjoaa myymälöitään käytettäväksi ennakkoäänestyspaikkoina: Itellan edustaja ottaa kuntaan yhteyttä hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta. Kunnan ja Itellan on tehtävä mahdollinen sopimus Itellan myymälän käyttämisestä ennakkoäänestyspaikkana viimeistään maanantaina 17.1.2011.
- 3) Joulukuu 2010: Pohja- ja paikkatietojärjestelmä avataan tuotantokäyttöön 1.12.2010. Oikeusministeriö lähettää marraskuussa keskusvaalilautakunnalle vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohje nro 2 b ”Pohja- ja paikkatietojärjestelmän käyttöohjeet kunnan keskusvaalilautakunnalle”).
- 4) Tammikuu 2011: Kunnanhallituksen on tehtävä päätös kunnassa olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista ja huolehdittava siitä, että äänestyspaikat merkitään ja kuitataan pohja- ja paikkatietojärjestelmään viimeistään perjantaina 21.1.2011. Kunnat voivat aloittaa tietojen tallettamisen järjestelmään 1.12.2010. Perjantaina 21.1.2011 pohja- ja paikkatietojärjestelmään rekisteröidyt tiedot ovat lopullisia eikä niitä enää voi muuttaa vuoden 2011 eduskuntavaaleihin. Kuitenkin, jos kunta

havaitsee tiedoissa virheitä em. määräajan jälkeen, on niistä viipymättä ilmoitettava Väestörekisterikeskukselle sen määrämällä tavalla. Korjauksista tulee ilmoittaa aina vaalipäivään asti, jotta koko vaaliorganisaatiolla on vaalitietojärjestelmän kautta käytettävissään oikeat tiedot, joita myös käytetään hyväksi seuraavan vaalitapahtuman perustamisessa.

5) Oikeusministeriö suosittelee, että kunnan keskusvaalilautakunta määrää viimeistään keskiviikkona 2.3.2011 vaalitoimitsijat kunnan yleisiin ennakkoäänestyspaikkoihin. Itella tekee keskusvaalilautakunnalle esityksen Itellan myymälöihin määrättävistä henkilöistä.

## 2. Vaalitietojärjestelmän käyttö

Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa kunnat käyttävät seuraavia vaalitietojärjestelmän osajärjestelmiä:

- pohja- ja paikkatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- äänioikeusrekisteri (ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija),
- äänioikeusrekisteri (keskusvaalilautakunta),
- tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta).

Tämän lisäksi kokeillaan äänioikeusrekisterin käyttöä vaalipäivän äänestyksessä enintään noin 50 äänestysalueella.

Vaalitietojärjestelmän käyttämisestä kunnissa lähetetään kuntiin lisää tietoa erikseen.

## 3. Vaaliasiakirjat

Oikeusministeriö lähettää keskusvaalilautakunnille loka-marraskuussa 2010 erillisen kyselyn eduskuntavaaleissa käytettävien vaaliasiakirjojen tarpeesta kunnassa. Kyselyyn annettujen vastausten perusteella laaditaan vaaliasiakirjojen jakeluluettelot. Vaaliasiakirjojen jakelu aloitetaan 14.2.2011.

Vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) jaetaan keskusvaalilautakunnille tammikuussa 2011.

## 4. Vaaliurnat

Keskusvaalilautakuntaa pyydetään ilmoittamaan oikeusministeriölle viimeistään perjantaina 10.12.2010

- kunnassa tarvittavien uusien vaaliurnien lukumäärä ja
  - kunnassa olevien ylimääräisten ja käyttökuntoisten vaaliurnien lukumäärä.
- Ilmoitukset tehdään Terttu Belgasemille, sähköposti [terttu.belgasem@om.fi](mailto:terttu.belgasem@om.fi).

Viime vaalien tapaan ylimääräiset vaaliurnat otetaan käyttöön siten, että niiden kuntien keskusvaalilautakunnat, joilla on käyttökuntoisia ylimääräisiä vaaliurnia, toimittavat niitä oikeusministeriön tarkempien ohjeiden mukaan sellaisten kuntien keskusvaalilauta-

kunnille, joilta urnia puuttuu. Urnat lähetetään ministeriön kustannuksella. Itella huolehtii kuljetuksista.

## 5. Vaalikoulutus

Oikeusministeriö tulee järjestämään helmikuussa 2011 koulutusta kuntien keskusvaalilautakuntien sihteeille ja puheenjohtajille sekä atk-vastuuhenkilöille. Ministeriö lähettää joulukuussa 2010 kuntien keskusvaalilautakunnille kirjeen, jossa ilmoitetaan koulutuksen (13 samansisältöistä koulutuspäivää) ajankohdat, koulutuspaikat sekä ohjelma.

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaaliviranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat ja yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtävistä.

## 6. Kunnille suoritettava kertakorvaus

Vaalilain 188 §:n mukaisesti oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta eduskuntavaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvauksen määrä voidaan vahvistaa vasta, kun valtion ensi vuoden talousarvio on vahvistettu. Kertakorvauksesta ilmoitetaan kunnille myöhemmin. Mainittakoon, että vuoden 2007 eduskuntavaaleissa kertakorvauksen määrä oli 1,8 euroa, kuitenkin vähintään 2100 euroa per kunta ja vuoden 2009 europarlamenttivaaleissa 1,9 euroa jokaiselta äänioikeusrekisteriin otetulta kunnan asukkaalta, kuitenkin vähintään 2400 euroa per kunta. Korvaus suoritetaan kunnille syksyllä 2011.

## 7. Lisätietoa

Lisätietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä voi katsoa oikeusministeriön vaalisivuilta [www.vaalit.fi](http://www.vaalit.fi).

Oikeusministeriössä lisätietoja antavat:

- vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, puh. (09) 1606 7572,
- neuvotteleva virkamies Jussi Aaltonen, puh. (09) 1606 7620,
- osastosihteeri Terttu Belgasem, puh. (09) 1606 7563.

Vaalitietojärjestelmän käyttöön liittyvissä asioissa lisätietoa antavat oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksessa:

- ylitarkastaja Jukka Leino, puh. 010 36 64611,
- vaalituki 010 366 4750



Vaalijohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Arto Jääskeläinen

Neuvotteleva virkamies

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jussi Aaltonen

- LIITTEET
- 1) Eräitä määräaikoja eduskuntavaaleissa 17.4.2011 (lähetetään kaikille kunnille)
  - 2) Itella Oyj:n ennakköäänestysposteiksi tarjoamat myymälät. **Liite lähetetään vain niille kunnille, joita Itellan tarjous koskee.**
  - 3) Malli kunnan ja Itella Oyj:n väliseksi sopimukseksi. **Liite lähetetään vain niille kunnille, joita Itellan tarjous koskee.**

TIEDOKSI: (kirje ja liite 1; sähköpostilla)  
 Väestörekisterikeskus / Timo Salovaara  
 Suomen Kuntaliitto / lakiasiat  
 Tieto Oyj / Olli Pitkänen  
 Itella Oyj / Marita Hämeenoja  
 Vaalipiirilautakunnat

## Eräitä määräaikoja eduskuntavaaleissa 17.4.2011

Ajankohta	<sup>1</sup>	Toimija	Toimenpide	Vaalilaki
Alkuvuosi 2009		Valtuusto	Kunnan keskusvaalilautakunnan asettaminen	13.1 ja 13.3 §
Huhtikuu 2010 viimeistään		Valtuusto	Äänestysaluejaon muuttaminen tarvittaessa ja muutoksesta ilmoittaminen maistraatille	8.1 ja 8.2 §
17.10.2010 aikaisintaan		Ehdokas	Ehdokkaan vaalirahoituksella katettavien eduskuntavaalien vaalikampanjan toteuttamiskulujen aiheutuminen alkaa	<sup>2</sup>
17.10.2010 aikaisintaan		Puolue	Eduskuntavaalien kampanja-aika alkaa	<sup>3</sup>
Marraskuu 2010		Valtioneuvosto	Kansanedustajien paikkojen jako vaalipiirien kesken [väestötietojärjestelmässä 31.10.2010 olevien tietojen mukaan]	6 §
Hyvissä ajoin		Aluehallintovirasto	Vaalipiirilautakuntien asettaminen	11.1 ja 11.2 §
Hyvissä ajoin		Valtioneuvosto	Asetus eduskuntavaaleissa ennakkoäänestyspaikkoina olevista Suomen edustustoista ja niiden toimipaikoista	9.1 § 2) kohta
Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Kunnassa olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista päättäminen	9.1 § 1) kohta
Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Ennakkoäänestyspaikkoina olevien sosiaalihuollon toimintayksiköiden määrääminen	9.1 § 3) kohta
Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Vaalipäivän äänestyspaikoista päättäminen	9.3 §
Hyvissä ajoin		Kunnanhallitus	Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen	15 §

<sup>1</sup> Järjestysnumero osoittaa, monentenako päivänä ennen tai jälkeen vaalipäivän toimenpide vaalilain (714/1998) mukaan on suoritettava.

<sup>2</sup> L ehdokkaan vaalirahoituksesta (273/2009) 2.1 §.

<sup>3</sup> Puoluelaki (683/2010) 8.3 §.

Perjantai 21.1.2011 viimeistään		Keskusvaalilautakunta	Keskusvaalilautakunnan yhteystietojen ilmoittaminen Väestörekisterikeskukselle vaalitietojärjestelmän kautta	13.4 §
Perjantai 21.1.2011 viimeistään <sup>4</sup>		Kunnanhallitus/ keskusvaalilautakunta	Kunnan yleisten ennakoäänestyspaikkojen tietojen ilmoittaminen Väestörekisterikeskukselle vaalitietojärjestelmän kautta	9.4 §
Perjantai 21.1.2011 viimeistään		Kunnanhallitus/ keskusvaalilautakunta	Kunnan vaalipäivän äänestyspaikkojen tietojen ilmoittaminen Väestörekisterikeskukselle vaalitietojärjestelmän kautta	9.4 §
Hyvissä ajoin		Keskusvaalilautakunta	Tiedottaminen kunnan alueella olevista ennakoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista	49.1 ja 67.3 §
Hyvissä ajoin		Keskusvaalilautakunta	Vaalitoimitsijoiden määrääminen kotimaan yleiseen ennakoäänestyspaikkaan	17.2 §
Hyvissä ajoin		Suomen edustuston päällikkö	Vaalitoimitsijan määrääminen ulkomailla olevaan yleiseen ennakoäänestyspaikkaan	17.2 §
Hyvissä ajoin		Suomalaisen laivan päällikkö	Vaalitoimitsijan määrääminen laivaäänestystä varten	17.2 §
Hyvissä ajoin		Oikeusministeriö	Tiedottaminen yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja äänestysajoista niissä	49.3 §
Perjantai 25.2.2011 kello 24	51.	Maistraatit	Äänioikeusrekisterin tietojen määräytyminen	18.2 ja 18.3 §
Maanantai 28.2.2011 viimeistään	48.	Vaalipiirilautakunta	Päätös ehdokashakemusten vastaanottojärjestelyistä  Päätöksestä on laadittava kuulutus, joka on annettava tiedoksi puolueiden ilmoittamille vaaliasiamiehille, pantava nähtäville vaalipiirilautakunnan kokoushuoneistossa ja julkaistava virallisessa lehdessä	34 §

<sup>4</sup> Vaalilain mukainen viimeinen ajankohta olisi perjantai 25.2.2011, mutta oikeusministeriön kirjeestä 28.8.2006 OM 14/51/2006 ilmenevästä syystä (jokaiselle äänioikeutetulle postitettavaan ilmoituskorttiin liitetään luettelo äänioikeutetun omassa vaalipiirissä olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen) johtuen ilmoitukset tulee tehdä viimeistään 14.1.2011.

Maanantai 28.2.2011 viimeistään	48.	Oikeusministeriö	Puolurekisteriin merkittyjen puolueiden ja niiden nimenkirjoittajien ilmoittaminen vaalipiirilautakunnille	32 §
Maanantai 28.2.2011 viimeistään	48.	Puolue	Vaaliasiamiehen ja hänen varamiehensä ilmoittaminen vaalipiirilautakunnalle	120.4 §
Keskiviikko 2.3.2011 viimeistään	46.	Väestörekisterikeskus	Äänioikeusrekisterin perustaminen	18.1 §
Maanantai 7.3.2011	41.	Maistraatit	Äänioikeusrekisterin nähtävänäpidon aloittaminen maistraateissa ja mahdollisissa muissa Väestörekisterikeskuksen määräämissä paikoissa	23.1 §
Tiistai 8.3.2011 ennen kello 16	40.	Vaaliasiamies	Ehdokashakemus sekä ilmoitus vaaliliitosta ja ilmoitus yhteislistasta annettava vaalipiirilautakunnalle	121, 123 ja 125.1 §
Maanantai 14.3.2011	34.	Vaalipiirilautakunta	Ehdokashakemusten tarkastaminen ja mahdolliset huomautukset vaaliasiamiehille	36 §
			Puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten keskinäisen järjestyksen määrääminen ehdokaslistojen yhdistelmää varten	37 §
Keskiviikko 16.3.2011 ennen kello 16	32.	Vaaliasiamies	Ehdokashakemuksen ja siihen liitettyjen asiakirjojen oikaiseminen ja täydentäminen tarvittaessa	38 §
Keskiviikko 16.3.2011 kello 16 jälkeen	32.	Vaalipiirilautakunta	Määräaikana saapuneiden ehdokashakemusten uudelleen käsitteleminen ja päätökset vaaliliittoja ja yhteislistoja koskevien ilmoitusten johdosta	39 §
Torstai 17.3.2011 ennen kello 12	31.	Vaaliasiamies	Puolueen tai valitsijayhdistyksen, jonka ilmoitusta vaaliliittoon tai yhteislistaan liittymisestä ei ole hyväksytty, ehdokashakemuksen peruutus	40.2 §
Torstai 17.3.2011 ennen ehdokaslistojen yhdistelmän laatimista	31.	Vaalipiirilautakunta	Ehdokashakemusten ratkaisemisen jälkeen tehtävät päätökset ehdokkaan jättämisestä pois ehdokaslistojen yhdistelmästä tai ehdokashakemuksen peruutuksen johdosta	40 §

Torstai 17.3.2011	31.	Vaalipiirilautakunta	Ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen	41 §
Torstai 17.3.2011	31.	Vaalipiirilautakunta	Ehdokkaista ehdokaslistojen yhdistelmässä olevien tietojen sekä henkilötunnuksen merkitseminen valtakunnalliseen ehdokasrekisteriin	43.2 §
Ehdokaslistojen laatimisen jälkeen		Ehdokas	Vapaaehtoisen ennakoilmoituksen toimittaminen Valtiontalouden tarkastusvirastolle vaalirahoituksesta ja vaalikampanjan kuluista	<sup>5</sup>
Torstai 24.3.2011 viimeistään	24.	Väestörekisterikeskus	Ilmoituskorttien lähettäminen niille äänioikeutetuille, joiden osoite on tiedossa	21.4 §
Keskiviikko 30.3.2011	18.	Vaalitoimitsija	Ennakoäänestyksen aloittaminen suomalaisessa laivassa	47.1 §
Perjantai 1.4.2011 ennen kello 16	16.	Äänioikeutettu tai muu henkilö	Äänioikeusrekisteriä koskevan oikaisuvaatimuksen tekeminen maistraatille	24.1 §
Maanantai 4.4.2011 viimeistään	13.	Maistraatti	Oikaisuvaatimuksen ratkaiseminen	25.1 §
Viipymättä maistraatin päätöksen jälkeen		Maistraatti	Oikaisuvaatimukseen annettujen päätösten antaminen tiedoksi asianosaisille ja, jos päätös sisältää sen, että henkilö otetaan äänioikeusrekisteriin, ilmoituskortin lähettäminen.	25.2 §
Tiistai 5.4.2011 ennen kello 12 viimeistään	12.	Maistraatti	Oikaisuvaatimuksen ratkaisemisesta aiheutuvat merkinnät äänioikeusrekisteriin	25.1 §
Tiistai 5.4.2011 ennen kello 12 viimeistään	12.	Maistraatti	Väestörekisterikeskuksen tai maistraatin itseoikaisuna tekemän päätöksen johdosta henkilön, joka oikeudettomasti on jäänyt äänioikeusrekisteristä pois, lisääminen äänioikeusrekisteriin, tai henkilön, joka on oikeudettomasti otettu rekisteriin, merkitseminen siihen äänioikeutta vailla olevaksi, taikka rekisterissä olevan virheellisen merkinnän korjaaminen.	26.1 §

<sup>5</sup> L ehdokkaan vaalirahoituksesta 11 §

Viipymättä		Väestörekisterikeskus/ maistraatti	Väestörekisterikeskuksen tai maistraatin itseoikaisuna tehdyn päätöksen toimittaminen tiedoksi asianosaiselle ja ilmoituskortin lähettäminen	26.2 ja 26.3 §
Viimeistään seitsemäntenä päivänä päivästä, jona asianosainen on saanut päätöksen tiedoksi tai päätös julkaistu virallisessa lehdessä		Oikaisuvaatimuksen tekijä	Valitus hallinto-oikeudelle maistraatin päätöksestä, jolla oikaisuvaatimus on hylätty tai jätetty tutkimatta, ja valitus Väestörekisterikeskuksen tai maistraatin päätöksestä, jolla henkilö on 26.2 §:n nojalla on merkitty äänioikeusrekisteriin äänioikeutta vailla olevaksi	27.1 §
Tiistai 5.4.2011 kello 12	12.	Väestörekisterikeskus	Äänioikeusrekisteri on lainvoimainen	28.1 §
Tiistai 5.4.2011 ennen kello 16 viimeistään	12.	Äänioikeutettu, joka haluaa kotiaänestyksen	Ilmoittautuminen kunnan keskusvaalilautakunnalle	55 §
Keskiviikko 6.4.2011	11.	Vaalitoimitsijat, vaalitoimikunta	Ennakoäänestyksen aloittaminen kotimaassa ja Suomen edustustoissa sekä kotiaänestyksen aloittaminen	47.1 §
Lauantai 9.4.2011	8.	Vaalitoimitsijat	Ennakoäänestyksen lopettaminen ulkomailla	47.1 §
Tiistai 12.4.2011	5.	Vaalitoimitsijat, vaalitoimikunta	Ennakoäänestyksen lopettaminen kotimaassa ja kotiaänestyksen lopettaminen	47.1 §
Keskiviikko 13.4.2011 kello 19 alkaen	4.	Oikeusministeriö	Vaaliluetteloiden tulostaminen äänioikeusrekisteristä äänestysalueittain ja niiden toimittaminen kuntien keskusvaalilautakunnille	71.1 §
Perjantai 15.4.2011 kello 19	2.	Keskusvaalilautakunta	Ennakoäänestysasiakirjojen tarkastaminen siten, että perjantaina 15.4.2011 ennen kello 19 saapuneet ennakoäänestysasiakirjat ehditään käsitellä	63.1 §
Lauantai 16.4.2011 viimeistään	1.	Ehdokas	Vapaaehtoisen ennakoilmoituksen toimittaminen Valtiontalouden tarkastusvirastolle vaalirahoituksesta ja vaalikampanjan kuluista	<sup>6</sup>

<sup>6</sup> L ehdokkaan vaalirahoituksesta 11 §. Ennakoilmoituksen voi toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle sähköisesti osoitteessa [www.vaalirahoitusvalvonta.fi](http://www.vaalirahoitusvalvonta.fi). Paperille laadittu ennakoilmoitus tulee kuitenkin toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle viimeistään perjantaina 15.4.2011 kello 16.15 mennessä, jotta Valtiontalouden tarkastusvirasto ehtii julkistaa ilmoituksen ennen vaalipäivää.

Sunnuntai 17.4.2011 kello 9-20	<b>VP</b>	Vaalilautakunta	Vaalipäivän äänestys	68 ja 107.1 §
Sunnuntai 17.4.2011 aikaisintaan kello 15 tai eri- tyisestä syystä kello 12	<b>VP</b>	Vaalipiirilautakunta	Ennakoänten laskeminen	86.1 §
Sunnuntai 17.4.2011 kello 20 jälkeen	<b>VP</b>	Vaalilautakunta	Alustava ääntenlaskenta	78 §
Maanantai 18.4.2011 kello 9	1.	Vaalipiirilautakunta	Vaalipäivänä annettujen äänten tarkastuslaskenta	87.1 §
Keskiviikko 20.4.2011 kello 18 aloitettavassa ko- kouksessa	3.	Vaalipiirilautakunta	Vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen, valtakirjojen laatiminen ja toimittaminen edus- kuntaan annettavaksi valituille sekä tiedottaminen vaalien tulok- sesta	94 §
Sunnuntai 1.5.2011 viimeistään		Ehdokas	Ehdokkaan vaalirahoituksella ka- tettavien eduskuntavaalien vaali- kampanjan toteuttamiskulujen ai- heutumisen päättyminen	<sup>7</sup>
Sunnuntai 1.5.2011 viimeistään		Puolue	Eduskuntavaalien kampanja-aika päättyy	<sup>8</sup>
Vaalien tuloksen tultua lainvoimaiseksi		Oikeusministeriö	Arkistotulosteiden ottaminen ää- nioikeusrekisteristä	29.3 §
Arkistotulosteiden ottami- sen jälkeen		Väestörekisterikeskus	Äänioikeusrekisterissä olevien tietojen hävittäminen	29.3 §
Maanantai 20.6.2011 vii- meistään		Kansanedustaja ja va- raedustaja	Vaalirahoitusilmoituksen tekemi- nen Valtiontalouden tarkastusvi- rastolle	<sup>9</sup>
Viimeistään 31.12. vaali- kauden kaikkina vuosina tarvittaessa		Kansanedustaja ja va- raedustaja (tarvittaes- sa)	Jälki-ilmoituksen toimittaminen vaalirahoituksesta Valtiontalou- den tarkastusvirastolle	<sup>10</sup>

<sup>7</sup> L ehdokkaan vaalirahoituksesta 2.1 §.

<sup>8</sup> Puoluelaki 8.3 §.

<sup>9</sup> L ehdokkaan vaalirahoituksesta 5 ja 8 §.

<sup>10</sup> L ehdokkaan vaalirahoituksesta 11 a §. Jos ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä tai muu yksinomaan ehdokkaan tukemi-  
seksi toimiva yhteisö on ottanut lainaa vaalikampanjan kulujen kattamiseksi eduskuntavaaleissa, on kansanedustajaksi  
valitun ja vaalien tulosta vahvistettaessa varaedustajaksi määrätyn toimitettava valtiontalouden tarkastusvirastolle tieto  
lainan määrästä sekä lainan maksamiseen saadusta vähintään 1 500 euron arvoisesta tuesta (*jälki-ilmoitus*). Ilmoitus teh-  
dään laina-aikana kalenterivuositain sillä vaalikaudella, johon ilmoitusvelvollisuus liittyy.

Kommunstyrelsen (exkl. kommunerna i landskapet Åland)

## **RIKSDAGSVALET 2011: Ändringar i vallagen, bestämmande och meddelande av röstningsställena, valmaterialet m.m.**

Riksdagsvalet förrättas på söndagen den 17 april 2011. Förhandsröstning ordnas i Finland 6-12.4.2011 och utomlands 6-9.4.2011. Förhandsröstningen ombord på ett finskt fartyg kan inledas redan den 30 mars 2011.

Justitieministeriet ber kommunstyrelsen sända detta brev till centralvalnämnden för kännedom. Brevet finns också på justitieministeriets webbplats [www.vaalit.fi](http://www.vaalit.fi).

### **1. Ändringar i vallagen**

Vallagen har sedan det föregående valet (Europaparlamentsvalet 2009) ändrats genom lagen om ändring av vallagen (431/2010), som trädde i kraft den 1 juni 2010. Genom lagen ändrades tidpunkten för ordinarie riksdagsval och presidentval. Valdagen i riksdagsval ska i fortsättningen vara den tredje söndagen i april och i presidentval den fjärde söndagen i januari. I samband med detta utvidgades möjligheterna att rösta på förhand så att närståendevårdaren kan under vissa förutsättningar rösta vid hemmaröstningen samtidigt med den som egentligen har rätt att rösta hemma.

### **2. Röstningsställena i riksdagsvalet 2011**

Kommunen är enligt 14 § 3 mom. i grundlagen skyldig att se till att de röstberättigade har tillräckliga möjligheter att rösta både vid förhandsröstningen och på valdagen.

#### **2.1. Bestämmande av de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen**

Enligt 9 § i vallagen ska kommunstyrelsen besluta om antalet och placeringen av de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen. Det ska finnas minst ett allmänt förhandsröstningsställe i varje kommun om inte något annat följer av särskilda skäl. Vid bestämmandet av förhandsröstningsställena bör kommunstyrelsen fästa uppmärksamhet vid det följande.

#### **Det måste finnas tillräckligt många förhandsröstningsställen**

Kommunen måste absolut se till att det i kommunen finns tillräckligt många allmänna förhandsröstningsställen i förhållande till antalet röstberättigade invånare i kommunen, så att väljarna kan rösta på förhand utan något större besvär och utan att det skulle ta en onödigt lång tid. Eftersom besluten om indelning i röstningsområden fattades i kommunerna redan i slutet av april är det inte längre möjligt att påverka antalet röstningsställen på valdagen i riksdagsvalet. Därför anser justitieministeriet att tryggheten av ett tillräckligt antal för-



handsröstningsställen är en av de viktigaste faktorerna när det gäller att säkerställa ett gott valdeltagande i riksdagsvalet.

### **Var bör förhandsröstningsstället ligga?**

Förhandsröstningsstället bör vara en plats som är lätt att hitta och som de röstberättigade gärna kommer till. Förhandsröstningen kan t.ex. ordnas på en sådan plats som medborgarna också annars ofta besöker. Det ska dock ses till att även de som bor utanför tätorten har goda möjligheter att rösta på förhand.

Förhandsröstningsstället bör vara så neutralt som möjligt beträffande ideologiska och ekonomiska sammankopplingar att en så stor del som möjligt av väljarna gärna kommer till platsen.

I de senaste valen har man fått bra erfarenhet av bl.a.

- postkontor,
- bibliotek,
- olika affärs- och köpcentrum,
- kommunhus och andra kommunala ämbetsverk,
- olika läroverk,
- kommunala servicecentrum och
- samservicecentrum samt
- ambulering röstningsställen dvs. röstningsbussar och förbindelsefartyg och motsvarande.

### **Ordningen på förhandsröstningsställena och förbudet mot valreklam**

Förhandsröstningsställets lokaler och belägenhet ska lämpa sig för förhandsröstning också med tanke på ordningen på röstningsstället. I 56 § i vallagen finns bestämmelser om ordningen på förhandsröstningsställena och i samband med detta om förbudet mot valreklam. Av praktiska skäl kan förbudet mot valreklam i fråga om vissa förhandsröstningsställen omfatta ett mer begränsat område än i fråga om röstningsområdets röstningsställe på valdagen. Om förhandsröstningsstället finns t.ex. i ett köpcentrum ska kommunens centralvalnämnd vid behov på förhand kontakta köpcentrets ledning för att säkerställa att förhandsröstningen på ett behörigt sätt beaktas i centrets övriga verksamhet. I fråga om omfattningen av förbudet mot valreklam kan det i detta fall anses som minimikrav att valkampanjer och valreklam inte får synas till eller höras vid ytterdörren till förhandsröstningsstället eller innanför den.

### **Tillräckligt med utrymme och valförrättare**

Förhandsröstningsstället bör vara tillräckligt stort så att röstningen kan förrättas smidigt och tillförlitligt, dvs. med bevarande av valhemligheten, valfriheten och valfriden. I utrymmet ska kunna placeras ett tillräckligt antal punkter för kontroll av identiteten, givande av röstsedlar och mottagning av röstningar. Utrymmet ska vara dimensionerat och ordnat så att det uppstår så lite rusning och köer som möjligt.

Rusning beror ofta på att förhandsröstningen ordnas i en sådan lokal där det inte finns plats för tillräckligt många valbås eller mottagningspunkter för röstningar och/eller på att det inte finns tillräckligt många valförrättare vid mottagningspunkten. När det gäller förhandsröst-

ning är det ju inte själva röstningen som tar tid utan just mottagandet av röstningen (dvs. när valförrättaren stämplar röstsedeln, innesluter röstsedeln i valkuvertet, innesluter valkuvertet och följbrevet i ytterkuvertet samt gör en anteckning i rösträttsregistret om att väljaren har röstat). Kommunerna bör se till att det finns tillräckligt med mottagningspunkter. I praktiken betyder detta att det ska finnas tillräckligt med personal och att förhandsröstningen ordnas i ett tillräckligt stort utrymme så att röstningen ur väljarens synpunkt går så snabbt och smidigt som möjligt.

### **Brandsäkerhet**

Förhandsröstningsstället ska placeras i byggnaden så att utrymningsvägar hålls oblockerade. Skyltarna för utrymningsvägarna får inte täckas. Det är skäl att vid behov på förhand säkerställa hos den regionala räddningsmyndigheten att arrangemangen har skötts korrekt.

### **Använd helst samma förhandsröstningsställen från val till val**

Förhandsröstningen bör i mån av möjlighet ordnas på samma ställe från val till val, eftersom väljarna på detta sätt lättare vet var de kan rösta på förhand. Man kan gärna öka antalet röstningsställen, men att sluta använda ett visst ställe, flytta stället eller ändra på öppettiderna kan orsaka ovisshet bland väljarna.

### **Effektiv informering och anvisningar**

Kommunen ska aktivt informera kommuninvånarna om var kommunens förhandsröstningsställen finns och om deras öppettider. I praktiken kan denna information ges med hjälp av kungörelser, utomhusreklam, tidningsannonser, tidningsartiklar, informationsblad som skickas till alla hushåll, på kommunens webbplats osv. Till lokala medier bör skickas en förteckning över förhandsröstningsställena och deras öppettider. På samma sätt som tidigare bifogas det till meddelandekortet som skickas till väljarna en förteckning över de allmänna förhandsröstningsställena inom väljarens valkrets.

Vägen till röstningsstället ska märkas tydligt, t.ex. med vägvisare och skyltar.

### **Handikappades möjligheter att rösta**

Uppmärksamhet bör fästas vid att handikappade och på annat sätt rörelsehindrade har goda möjligheter att rösta på förhand. I mån av möjlighet bör parkeringsplats för handikappades fortkaffningsmedel reserveras i omedelbar närhet av röstningsstället och hjälp ordnas för handikappade både på röstningsstället och utanför det. Eventuella trösklar och trappor på röstningsstället ska t.ex. förses med ramp så att de som använder eldriven rullstol eller rullator kommer till röstningsplatsen utan svårigheter. Med tanke på rullstolsbundna bör det dessutom finnas ett valbås i vilket man ryms med rullstol eller ett fristående skrivunderlägg med skärm så att väljaren kan fylla i sin röstsedel i skydd för andras blickar.

### **På vilket sätt kan man i praktiken ordna förhandsröstningen i ett ambulerande förhandsröstningsställe?**

Förhandsröstningen i ett ambulerande förhandsröstningsställe kan ordnas t.ex. enligt följande: i en buss eller motsvarande fordon ordnas ett röstningsutrymme, den dagliga rut-

ten och tidtabellen planeras, det informeras aktivt om var och när bussen stannar och efter detta genomförs planen och förrättas röstningen. Adressen till var och en plats där bussen stannar och de tider då den stannar ska registreras i valdatasystemets register över röstningsställen.

### **Dagarna och tiderna då förhandsröstningsstället är öppet**

Enligt 47 § i vallagen ska ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet vara öppet för förhandsröstning under alla dagar som infaller under förhandsröstningsperioden, om inte något annat av särskilda skäl bestäms genom beslut av kommunstyrelsen. Ett särskilt skäl kan vara att det bedöms att antalet förhandsröstande är litet i en del av kommunen eller i en tätort. I varje kommun ska det dock finnas minst ett förhandsröstningsställe som är öppet under alla dagar som infaller under förhandsröstningsperioden (6-12.42011).

Enligt 48 § i vallagen beslutar kommunstyrelsen också de dagliga öppettiderna. Förhandsröstningsstället får dock inte vara öppet vardagar före klockan 8 eller efter klockan 20 eller lördagar och söndagar före klockan 10 eller efter klockan 16. Enligt tidigare erfarenhet lönar det sig att hålla förhandsröstningsstället öppet till klockan 20 minst under de två sista dagarna under förhandsröstningsperioden.

### **Avtal med utomstående om ordnande av förhandsröstningen**

#### *Itella Abp:s butiker*

Finland har en lång tradition av att förhandsröstning ordnas på postkontor. Justitieministeriet och Itella Abp har också denna gång ingått ett ramavtal om att Itella i vissa kommuner tillhandahåller tjänster för ordnandet av förhandsröstningen i riksdagsvalet 2011. Ramavtalet gäller enbart de 70 kommuner i vilka det finns Itellas butiker som ställs till förfogande som förhandsröstningsställen. Antalet butiker som ställs till förfogande är 126. Kommunerna anges i bilaga 2 som skickas enbart till de kommuner som avtalet gäller.

Varje kommun bestämmer själv om den vill använda Itellas butiker som förhandsröstningsställen eller om den ordnar förhandsröstningen i andra ställen i kommunen.

Itellas försäljningspersonal kommer att kontakta kommunerna i god tid före årsskiftet.

Justitieministeriet ber kommunerna som detta gäller fästa uppmärksamhet vid att om avtal mellan Itella och kommunerna ingås beträffande under 40 butiker, tar Itella i enlighet med avtalsvillkoren ut en engångsersättning på niohundrafemtio euro utöver de andra i avtalet nämnda ersättningarna (punkt 8 i avtalet). Uppmärksamhet bör också fästas vid att avtalets ansvarsfrihetsklausul begränsar Itellas eventuella skadeståndsskyldighet gentemot kommunen (punkt 11).

#### *Andra utomstående aktörer*

Om kommunen ordnar förhandsröstningen i någon annan utomstående aktörs utrymme (till exempel i ett köpcentrum) ska den själv ingå avtal om detta direkt med aktören i fråga.

## 1.2 Bestämmande av röstningsställena på valdagen

Enligt 8 § i vallagen är röstningsområde kommunen, om det inte är nödvändigt att dela in den i flera röstningsområden. I vallagen ingår inga närmare bestämmelser om röstningsområdenas storlek eller antalet invånare inom dem. Beslut om röstningsområdena fattas av fullmäktige. Beslutet om röstningsområdena träder i kraft den 15 oktober, om beslutet fattas och meddelas magistraten senast i april samma år på det sätt som magistraten föreskriver. Ett beslut som fattas eller meddelas magistraten senare träder i kraft den 15 oktober följande år. I riksdagsvalet 2011 iakttas indelningen i röstningsområden som trädde i kraft den 15 oktober 2010.

Varje röstningsområde ska ha ett *röstningsställe på valdagen* vilket anges i beslut av kommunstyrelsen. En röstberättigad får rösta endast på det röstningsställe som har antecknats för honom eller henne i rösträttsregistret. Justitieministeriet rekommenderar att kommunerna när de fattar beslut om röstningsställena på valdagen i tillämpliga delar följer anvisningarna som gäller grunderna för bestämmandet av förhandsröstningsställena som presenteras ovan i punkt 1.1.

## 1.3. Registrering av uppgifterna om röstningsställena i registret över röstningsställen

Enligt 9 § 4 mom. i vallagen ska kommunstyrelsen se till att det i Befolkningscentralens register över röstningsställen, dvs. valdatasystemets basdata- och röstningsställesystem, på det sätt som Befolkningsregistercentralen bestämmer, i fråga om varje allmänt förhandsröstningsställe i kommunen antecknas det allmänna förhandsröstningsställets

- namn och
  - besöksadress samt
  - de dagar och de tider då förhandsröstningsstället är öppet samt
- i fråga om varje röstningsställe på valdagen
- namn och
  - besöksadress samt
- övriga uppgifter som justitieministeriet föreskriver.

Uppgifterna ska registreras i basdata- och röstningsställesystemet senast på fredagen den 21 januari 2011<sup>1</sup>. Om kommunstyrelsens beslut om ett röstningsställe på valdagen leder till att röstningsområdets namn måste ändras på grund av att röstningsområdets namn är samma som röstningsställets namn, ska beslutet inom samma tidsfrist meddelas till Befolkningsregistercentralen, som ändrar namnet i valdatasystemets basdata- och röstningsställesystem samt befolkningsdatasystemet, bl.a. för utskrivandet av meddelandekorten.

<sup>1</sup> Enligt 9 § i vallagen är de allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet och röstningsställen på valdagen i hemlandet som före utgången av den 51 dagen före valdagen har antecknats i registret över röstningsställen, röstningsställen vid valet. I praktiken måste den sista registreringsdagen dock vara tidigare, i detta fall 21.1.2011, eftersom det till meddelandekortet som skickas till var och en röstberättigad bifogas en förteckning över de förhandsröstningsställen som finns i dennes valkrets samt deras adresser och öppettider. Tillräcklig tid måste reserveras för utskrivandet, kontrollen och tryckningen av förteckningarna.

Kommunens centralvalnämnd ska dessutom senast på fredagen den 21 januari se till att i valdatasystemets basdata- och röstningsställesystem finns aktuella kontaktuppgifter för centralvalnämnden och kvittera i systemet att uppgifterna har kontrollerats.

Det är viktigt att alla ovan nämnda röstningsställe- och kontaktuppgifter är korrekta. Efter att kommunen har kvitterat dem som kontrollerade skrivs uppgifterna ut på meddelandekortet som skickas till väljaren eller dess bilaga i den form de är i valdatasystemet. Kommunen ska se till att uppgifterna som finns i basdata- och röstningsställesystemet den 21 januari 2011 är slutliga uppgifter som gäller i riksdagsvalet 2011. Kommunerna svarar för att uppgifterna är korrekta.

Av kommunstyrelsens beslut ska framgå i fråga om varje allmänt förhandsröstningsställe i kommunen namnet, besöksadressen samt de dagar och de tider då förhandsröstningsstället är öppet samt namnet på och besöksadressen för röstningsstället på valdagen. Vart och ett förhandsröstningsställe ska ha ett beskrivande namn, t.ex. "Ekenäs post", "Kommunalhuset" eller "Vårberga bibliotek". Namnet kan inte vara t.ex. "Itellas butik 02770". Ett ambulerande förhandsröstningsställe kan heta t.ex. "Röstningsbussen" och under namnet anges hållplatserna och när den stannar vid resp. hållplats.

Befolkningsregistercentralen kommer att ge närmare anvisningar om meddelandet av uppgifter till registret över röstningsställena.

#### **1.4. Tidsplan för bestämmande och meddelande av röstningsställena**

- 1) November 2010: Befolkningsregistercentralen ger kommunerna närmare anvisningar om registrering av röstningsställeuppgifterna i basdata- och röstningsställesystemet.
- 2) Kommuner där Itella ställer sina butiker till förfogande: Itella kontaktar kommunen i god tid före årsskiftet. Kommunen och Itella ska senast på måndagen den 17 januari 2011 ingå ett avtal om förhandsröstning i Itellas butiker.
- 3) December 2010: Basdata- och röstningsställesystemet öppnas för produktionsanvändning den 1 december 2010. Justitieministeriet skickar i november till centralvalnämnderna en anvisning om basdata- och röstningsställesystemet (VAT-anvisning nr 2 b: "Anvisningar om basdata- och röstningsställesystemet för kommunala centralvalnämnden").
- 4) Januari 2011: Kommunstyrelsen ska fatta beslut om de allmänna förhandsröstningsställena och röstningsställena på valdagen i kommunen och se till att de registreras och kvitteras valdatasystemets basdata- och röstningsställesystem senast på fredagen den 21 januari 2011. Kommunerna kan börja registreringen av uppgifterna i systemet den 1 december 2010. De uppgifter som registrerats i basdata- och röstningsställesystemet den 21 januari 2010 är slutgiltiga och kan inte längre ändras inför riksdagsvalet 2011. Om kommunen upptäcker fel i uppgifterna efter detta datum ska den utan dröjsmål meddela dessa till Befolkningsregistercentralen på det sätt den förordnar. Rättelser ska meddelas ända fram till valdagen så att hela valorganisationen via valdatasystemet har tillgång till korrekta uppgifter. Uppgifterna utnyttjas också vid upprättandet av följande valaktivitet.
- 5) Justitieministeriet rekommenderar att kommunala centralvalnämnden förordnar senast på onsdagen den 2 mars 2011 valförrättare till kommunens allmänna förhandsröstnings-

ställen. Itella lämnar till centralvalnämnder ett förslag om personerna som ska förordnas till Itellas butiker.

## 2. Användningen av valdatasystemet

I riksdagsvalet 2011 använder kommunerna följande delsystem i valdatasystemet:

- basdata- och röstningsställesystemet (centralvalnämnden),
- rösträttsregistret (valförrättare vid förhandsröstningen),
- rösträttsregistret (centralvalnämnden),
- resultatuträkningssystemet (centralvalnämnden).

Utöver detta ska det genomföras ett försök med användning av rösträttsregistret vid röstningen på valdagen inom högst 50 röstningsområden.

Närmare information om användningen av valdatasystemet skickas skilt.

## 3. Valhandlingar

Justitieministeriet skickar till centralvalnämnderna i oktober-november 2010 en skild förfrågning om behovet av de valhandlingar som används vid riksdagsvalet. Enligt svaren till förfrågningen utarbetas en distributionslista för valhandlingarna. Distributionen av valhandlingarna inleds den 14 februari 2011.

Valanvisningarna och VAT-anvisningarna distribueras till centralvalnämnderna under januari 2011.

## 4. Valurnorna

Justitieministeriet ber att de kommunala centralvalnämnderna senast på fredagen den 10 december meddelar

- antalet nya valurnor som behövs i kommunen och
- antalet extra och användbara valurnor som finns i kommunen.

Dessa uppgifter meddelas till Terttu Belgasem, per per e-post under adress [terttu.belgasem@om.fi](mailto:terttu.belgasem@om.fi).

På samma sätt som vid tidigare val tas extra valurnor i bruk så att kommunala centralvalnämnder som har användbara extra valurnor ska enligt justitieministeriets närmare anvisningar sända dem till sådana kommunala centralvalnämnder som inte har tillräckligt många urnor. Justitieministeriet står för kostnaderna för sändandet. Itella sörjer för själva transportereringen.

## 5. Utbildning

Justitieministeriet kommer i februari 2011 att ordna utbildning för centralvalnämndernas sekreterare, ordförande och adb-ansvariga. I december 2010 sänder ministeriet till de kommunala centralvalnämnderna ett brev där det berättas när och var utbildningen ordnas (13 utbildningsdagar med likadant innehåll) samt programmet för utbildningen.

Den kommunala centralvalnämnden ska utbilda, handleda och råda kommunens övriga valmyndigheter (valnämnder, valbestyrelser och valförrättarna på de allmänna förhandsröstningsställena) så att dessa klarar av sina uppgifter.

## **6. Engångsersättningen till kommunerna**

I enlighet med 188 § i vallagen betalar justitieministeriet som engångsersättning till kommunen ett belopp som ministeriet fastställer för varje kommuninvånare som har rösträtt i riksdagsvalet. Ersättningens storlek kan fastställas först efter att statsbudgeten för nästa år har godkänts. Kommunerna underrättas om engångsersättningen skilt.

Det kan nämnas att vid riksdagsvalet 2007 var ersättningen 1,8 euro per röstberättigad kommuninvånare som införts i rösträtsregistret, dock minst 2100 euro per kommun, och vid Europaparlamentsvalet 2009 1,9 euro per röstberättigad kommuninvånare som införts i rösträtsregistret, dock minst 2400 euro per kommun. Ersättningen betalas till kommunerna på hösten 2011.

## **7. Ytterligare upplysningar**

Närmare information om olika valfrågor finns på justitieministeriets valsidor på [www.vaalit.fi](http://www.vaalit.fi).

Vid justitieministeriet ges ytterligare information av

- valdirektör Arto Jääskeläinen, tfn (09) 1606 7572, (09) 1606 7572
- konsultativ tjänsteman Jussi Aaltonen, tfn (09) 1606 7620, (09) 1606 7620
- avdelningssekreterare Terttu Belgasem, tfn (09) 1606 7563, (09) 1606 7563

Närmare upplysningar om användningen av valdatasystemet ges vid Justitieförvaltningens datateknikcentral av

- överinspektör Jukka Leino, tfn 010 36 64611,
- valstödet 010 366 4750

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Valdirektör

Arto Jääskeläinen

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Konsultativ tjänsteman

Jussi Aaltonen

- BILAGOR
- 1) Vissa bestämda tider i riksdagsvalet den 17 april 2011 (skickas till alla kommuner).
  - 2) Förteckning över butiker som Itella ställer till förfogande. **Förteckningen skickas enbart till de kommuner som anbudet gäller.**
  - 3) Modell för avtal mellan kommunen och Itella Abp. **Förteckningen skickas enbart till de kommuner som anbudet gäller.**

FÖR KÄNNEDOM:

(brevet och bilaga 1; per e-post)  
 Befolkningsregistercentralen / Timo Salovaara  
 Finlands Kommunförbund / lagfrågor  
 Tieto Abp / Olli Pitkänen  
 Itella Abp / Marita Hämeenoja  
 Valkrets nämnderna



## Vissa bestämda tider i riksdagsvalet den 17 april 2011

Tidpunkt	<sup>1</sup>	Utförs av	Åtgärd	Vallagen
I början av 2009		Fullmäktige	Kommunala centralvalnämnden tillsätts	13.1 och 13.3 §
April 2010 senast		Fullmäktige	Indelningen i röstningsområden ändras vid behov och ändringen meddelas magistraten	8.1 och 8.2 §
17.10.2010 tidigast		Kandidaten	Tiden då de kostnader för kandidaternas valkampanjer som finansieras med valfinansiering börjar uppkomma inleds.	<sup>2</sup>
17.10.2010 tidigast		Partiet	Kampanjtiden för riksdagsvalet inleds	<sup>3</sup>
November 2010		Statsrådet	Fördelning av riksdagsmandaten mellan valkretsarna [enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet 31.10.2010]	6 §
I god tid		Regionförvaltningsverket	Valkrets nämnderna tillsätts	11.1 och 11.2 §
I god tid		Statsrådet	Förordningen om de finska beskickningar och deras verksamhetsställen som är förhandsröstningsställen utfärdas	9.1 § 2) punkten
I god tid		Kommunstyrelsen	Beslut om de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen	9.1 § 1) punkten
I god tid		Kommunstyrelsen	Bestämmande av vilka verksamhetsställen inom socialvården som är förhandsröstningsställen i kommunen	9.1 § 3) punkten
I god tid		Kommunstyrelsen	Beslut om valdagens vallokaler	9.3 §
I god tid		Kommunstyrelsen	Valnämnderna och valbestyrelserna tillsätts	15 §

<sup>1</sup> Numret visar hur många dagar före eller efter valdagen som åtgärden ska utföras enligt vallagen (714/1998).

<sup>2</sup> L om kandidaters valfinansiering (273/2009), 2.1 §.

<sup>3</sup> Partilagen (683/2010), 8.3 §.

Fredag 21.1.2011 senast		Centralvalnämnden	Centralvalnämndens kontaktuppgifter lämnas till Befolkningsregistercentralen via valdatasystemet	13.4 §
Fredag 21.1.2011 senast <sup>4</sup>		Kommunstyrelsen/ centralvalnämnden	Befolkningsregistercentralen meddelas uppgifterna om kommunens allmänna förhandsröstningsställen via valdatasystemet	9.4 §
Fredag 21.1.2011 senast		Kommunstyrelsen/ centralvalnämnden	Befolkningsregistercentralen meddelas uppgifterna om kommunens vallokaler på valdagen via valdatasystemet	9.4 §
I god tid		Centralvalnämnden	Förhandsröstningsställena och vallokalerna på valdagen i kommunen tillkännages	49.1 och 67.3 §
I god tid		Centralvalnämnden	Valförrättare till de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet förordnas	17.2 §
I god tid		Chefen för den finska beskickningen	Valförrättaren till det allmänna förhandsröstningsstället i utlandet förordnas	17.2 §
I god tid		Befälhavaren för finskt fartyg	Valförrättaren för röstning på fartyget förordnas	17.2 §
I god tid		Justitieministeriet	De allmänna förhandsröstningsställena och deras öppettider tillkännages	49.3 §
Fredag 25.2.2011 klockan 24	51.	Magistraterna	Uppgifterna i rösträtsregistret fastställs	18.2 och 18.3 §
Måndag 28.2.2011 senast	48.	Valkrets-nämnden	Beslut om arrangemangen kring mottagandet av kandidatansökningarna  Angående beslutet avfattas en kungörelse som ska delges partiernas valombud och uppsättas till påseende i nämndens sammanträdeslokal och publiceras i den officiella tidningen.	34 §

<sup>4</sup> Den sista tidpunkten enligt vallagen är fredag 25.2.2011 men av de skäl som nämns i justitieministeriets brev 28.8.2006 OM/14/51/2006 (dvs. på grund av att till meddelandekortet som postas till varje röstberättigad bifogas en förteckning över förhandsröstningsställena inom valkretsen i fråga samt deras adresser och öppettider) skall uppgifterna meddelas senast 14.1.2011.

Måndag 28.2.2011 senast	48.	Justitieministeriet	Valkrets nämnderna meddelas partierna som införts i partiregistret och deras namntecknare	32 §
Måndag 28.2.2011 senast	48.	Parti	Valkrets nämnden meddelas partiets valombud och dennes ersättare	120.4 §
Onsdag 2.3.2011 senast	46.	Befolkningsregistercentralen	Rösträttsregistret upprättas	18.1 §
Måndag 7.3.2011	41.	Magistraterna	Rösträttsregistret finns framlagt för kontroll i magistraterna och på andra eventuella ställen enligt vad Befolkningsregistercentralen bestämmer	23.1 §
Tisdag 8.3.2011 före klockan 16	40.	Valombudet	Kandidatansökan samt meddelande om valförbund och gemensam lista ges in till valkrets nämnden	121, 123 och 125.1 §
Måndag 14.3.2011	34.	Valkrets nämnden	Kandidatansökningarna granskas och eventuella anmärkningar görs till valombuden. Partiernas, gemensamma listornas och valmansföreningarnas inbördes ordningsföljd bestäms för sammanställningen av kandidatlistorna	36 § 37 §
Onsdag 16.3.2011 före kl. 16	32.	Valombudet	Kandidatansökan och dess bilagor korrigeras och kompletteras vid behov	38 §
Onsdag 16.3.2011 efter kl. 16	32.	Valkrets nämnden	De kandidatansökan som inkommit inom utsatt tid behandlas på nytt och beslut med anledning av anmälningar om valförbund och gemensamma listor fattas	39 §
Torsdag 17.3.2011 före klockan 12	31.	Valombudet	Ett parti eller en valmansförening, vars anmälan om anslutning till ett valförbund eller en gemensam lista inte har blivit godkänd, kan återta sin kandidatansökan	40.2 §
Torsdag 17.3.2011 innan sammanställningen av kandidatlistor uppgörs	31.	Valkrets nämnden	Efter att kandidatansökningarna har behandlats fattas beslut om att stryka en kandidat från sammanställningen av kandidatlistorna eller på grund av att kandidatansökan har återtagits	40 §

Torsdag 17.3.2011	31.	Valkretsämnden	Sammanställningen av kandidatlistorna uppgörs	41 §
Torsdag 17.3.2011	31.	Valkretsämnden	I det riksomfattande kandidatregistret förs in de uppgifter om kandidaterna som finns i sammanställningen av kandidatlistorna samt kandidaternas personbeteckningar	43.2 §
Efter att kandidatlistorna har fastställts		Kandidaten	En frivillig förhandsredovisning om finansieringen och kostnaderna för valkampanjen lämnas in till statens revisionsverk.	<sup>5</sup>
Torsdag 24.3.2011 senast	24.	Befolkningsregistercentralen	Meddelandekort skickas till de röstberättigade vars adress är känd	21.4 §
Onsdag 30.3.2011	18.	Valförrättaren	Förhandsröstningen ombord på finska fartyg inleds	47.1 §
Fredag 1.4.2011 före kl. 16	16.	Röstberättigad eller någon annan person	Rättelseyrkandet som gäller rösträttsregistret framställs hos magistraten	24.1 §
Måndag 4.4.2011 senast	13.	Magistraten	Rättelseyrkandet avgörs	25.1 §
Omedelbart efter magistratens beslut		Magistraten	Beslut till följd av rättelseyrkanden delges parterna och om beslutet innefattar att personen i fråga införs i rösträttsregistret, skickas ett meddelandekort	25.2 §
Tisdag 5.4.2011 före kl. 12 senast	12.	Magistraten	I rösträttsregistret görs de anteckningar som föranleds av beslutet som fattats till följd av rättelseyrkandet	25.1 §
Tisdag 5.4.2011 före kl. 12 senast	12.	Magistraten	En person som enligt Befolkningsregistercentralens eller magistratens beslut med anledning av självrättelse har obehörigen utelämnats ur rösträttsregistret införs i rösträttsregistret, eller i registret antecknas att en person som obehörigen införts i registret saknar rösträtt, eller korrigeras av en felaktig anteckning	26.1 §

<sup>5</sup> L om kandidaters valfinansiering , 11 §

Utän dröjsmål		Befolkningsregistret/ magistraten	Befolkningsregistercentralens eller magistratens beslut som föränslds av självrättelser delges parten och meddelandekort skickas	26.2 och 26.3 §
Senast den sjunde dagen efter den dag då parten delgavs beslutet eller det publicerades i den officiella tidningen		Den som framställde rättelseyrkandet	Besvär hos förvaltningsdomstolen över ett beslut av magistraten genom vilket ett rättelseyrkande har förkastats eller avvisats och över ett beslut av Befolkningsregistercentralen eller magistraten genom vilket en person med stöd av 26.2 § antecknats i rösträtsregistret som saknande rösträtt	27.1 §
Tisdag 5.4.2011 klockan 12	12.	Befolkningsregistercentralen	Rösträtsregistret vinner laga kraft	28.1 §
Tisdag 5.4.2011 före kl. 16 senast	12.	En röstberättigad som vill rösta hemma	Anmälan till kommunala centralvalnämnden om önskan att rösta hemma	55 §
Onsdag 6.4.2011	11.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen i hemlandet och i finska beskickningar samt hemmaröstningen inleds	47.1 §
Lördag 9.4.2011	8.	Valförrättare	Förhandsröstningen avslutas i utlandet	47.1 §
Tisdag 12.4.2011	5.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen i hemlandet och hemmaröstningen avslutas	47.1 §
Onsdag 13.4.2011 från och med klockan 19	4.	Justitieministeriet	Vallängderna matas ut ur rösträtsregistret röstningsområdesvis och längderna tillställs de kommunala centralvalnämnderna	71.1 §
Fredag 15.4.2011 klockan 19	2.	Centralvalnämnden	Förhandsröstningshandlingarna granskas så att de handlingar som kommit in på fredagen den 15 april 2011 före kl. 19 hinner behandlas	63.1 §
Lördag 16.4.2011 senast	1.	Kandidaten	En frivillig förhandsredovisning om finansieringen och kostnaderna för valkampanjen lämnas in till statens revisionsverk.	<sup>6</sup>

<sup>6</sup> L om kandidaters valfinansiering , 11 § Förhandsredovisningen kan lämnas in till statens revisionsverk elektroniskt på adressen [www.vaalirahoitusvalvonta.fi](http://www.vaalirahoitusvalvonta.fi). Om förhandsredovisningen görs på papper ska den dock ställas till statens revisionsverk senast fredagen den 15 april 2011 före klockan 16 så att statens revisionsverk hinner publicera redovisningen före valdagen.

Söndag 17.4.2011 kl. 9-20	<b>VD</b>	Valnämnden	Röstning på valdagen	68 och 107.1 §
Söndag 17.4.2011 tidigast kl. 15 eller av särskilda skäl kl. 12	<b>VD</b>	Valkrets-nämnden	Förhandsrösterna räknas	86.1 §
Söndag 17.4.2011 efter kl. 20	<b>VD</b>	Valnämnden	Preliminär rösträkning	78 §
Måndag 18.4.2011 klockan 9	1.	Valkrets-nämnden	Rösterna som avgetts på valda- gen kontrollräknas	87.1 §
Onsdag 20.4.2011 vid mötet som inleds kl.18	3.	Valkrets-nämnden	Valresultatet fastställs och of- fentliggörs, en fullmakt skrivs ut för var och en som blivit vald och fullmakterna tillställs riksdag- en för att delas ut till de valda samt tillkännagivande av valre- sultatet	94 §
Söndagen 2011-05-01 senast		Kandidaten	Tiden då de kostnader för kandi- daternas valkampanjer som fi- nansieras med valfinansiering uppkommer går ut.	<sup>7</sup>
Söndagen 2011-05-01 senast		Partiet	Kampanjtiden för riksdagsvalet går ut	<sup>8</sup>
När valresultatet har vunnit laga kraft		Justitieministeriet	Arkivutskriften matas ut ur rösträttsregistret	29.3 §
Efter att arkivutskrif- terna har matats ut		Befolkningsregistercentralen	Uppgifterna i rösträttsregistret utplånas	29.3 §
Måndag 20.6.2011 se- nast		Riksdagsledamoten och er- sättare för ledamoten	Redovisningen om valfinansie- ringen ska lämnas in till statens revisionsverk	<sup>9</sup>
Senast 31.12. varje ka- lenderår under valperi- oden vid behov		Riksdagsledamoten och er- sättare för ledamoten (vid behov)	Efterhandsredovisning om valfi- nansieringen lämnas in till sta- tens revisionsverk	<sup>10</sup>

<sup>7</sup> L om kandidaters valfinansiering , 2.1 §.

<sup>8</sup> Partilagen, 8.3 §.

<sup>9</sup> L om kandidaters valfinansiering , 5 och 8 §

<sup>10</sup> L om kandidaters valfinansiering , 11a § Om en kandidat, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som utslutande arbetar för att stödja kandidaten har tagit upp lån för att täcka kostnaderna för valkampanjen vid riksdagsval, ska den som valts till riksdagsledamot och den som vid fastställande av valresultatet förordnats till ersättare för ledamoten lämna in till statens revisionsverk uppgift om lånebeloppet och om bidrag till ett värde av minst 1 500 euro som erhållits i syfte att betala lånet (*redovisning i efterhand*). Redovisningen ska göras kalenderårsvis under lånetiden under den valperiod som redovisningsskyldigheten hänför sig till.